

**Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Direcția Generală Învățământ Cahul
IP Gimnaziul "G. Coșbuc"**

Politica de Protecție a copilului

Cahul-2021

SUMAR

<i>Capitolul I: Prezentarea generală a PPC a Instituției Publice Gimnaziul</i>	4
<i>"George Coșbuc"</i>	4
1.1 Declarația de angajament a instituției privind PPC de VNET	4
1.2 Scopul și obiectivele PPC	4
1.3 Principiile PPC	5
1.4 Obiectul PPC sau Cui se adresează PPC	5
1.5 Roluri și responsabilități în aplicarea PPC	6
1.6 Răspunderea	6
1.7 Implementarea și revizuirea PPC	6
<i>Capitolul II: Prevederi privind prevenirea și intervenția în cazurile de violență</i>	7
<i>față de copii</i>	7
2.1 Proceduri de intervenție în cazurile ușoare de VNET	7
2.2 Proceduri de intervenție în cazurile de bullying	7
2.3 Reguli de utilizare a TIC în siguranță	8
2.4 Instrucțiuni pentru înregistrarea și publicarea opiniei/ imaginii copilului	9
2.5 Instruirea personalului în aplicarea PPC	10
2.6 Dezvoltarea abilităților de protecție față de VNET copiilor și părinților/reprezentanților legali	11
2.7 Colaborarea cu alte servicii	12
<i>Capitolul III: Acțiunile de răspuns în cazurile suspecte de abuz</i>	13
3.1 Proceduri de identificare și raportare de către angajați	13
3.2 Proceduri de raportare a suspiciunilor de abuz de către copii și părinți/ reprezentanți legali ai copiilor	14
3.3 Prelucrarea datelor cu caracter personal	15
<i>Capitolul IV: Codul de conduită a personalului și a tuturor vizitatorilor</i>	16
4.1 Sfera de reglementare	16
4.2 Principii	16
4.3 Norme de conduită în relației cu copii	16
4.4 Norme de conduită în relație cu părinții/ reprezentanții legali ai copiilor	17
4.5 Norme de conduită în relație cu colegii	18
4.6 Norma de conduită managerială	18
4.7 Comportamente inacceptabile/dezirabile	19
4.8 Consecințe privind nerespectarea Codului de etică	20
<i>Capitolul V Securitatea spațiilor</i>	22
5.1 Informații generale	22
5.2 Instrucțiuni cu privire la folosirea vestiarelor:	23
5.3 Reguli pentru pauze, jocuri aer liber	23
5.4 Instrucțiuni cu privire la folosirea grupului sanitar	23
5.5 Reguli pentru spațiile de deservire a mesei:	24
5.6 Reguli de însoțire a copilului spre și de la gimnaziu:	24
5.7 Instrucțiuni privind organizarea excursiilor, delegarea la evenimente, activități comunitare, voluntariat	24

<i>Anexe</i>	25
Anexa nr.1 Legislație și acte normative:	25
Anexa nr.2 Definiția, formele de abuz, semnele, indicatorii	26
Anexa nr.3 Persoanele de contact responsabile de protecția copilului	30
Anexa nr. 4 Declarație de angajament	31
Anexa nr. 5 Fișa de sesizare	32
Anexa nr.6 Acordul informat din partea părinților	34
Anexa nr.7 Acordul informat al părinților pentru utilizarea imaginii copilului	36
Anexa nr.8 Acordul informat al părinților privind activitățile planificate	37
Anexa nr.9 Acordul informat al persoanelor care asistă la lecții, activități în Instituția de învățământ	38
Anexa nr.10 Acordul informat al părintelui pentru înțelegerea și respectarea PPC	39
<i>Anexa nr.11 Fișa de identificare a violenței psihologice - bullying în mediul școlar</i>	40
<i>Anexa nr.12 Ce este bullyingul și cirbebullyingul?</i>	43
<i>Anexa nr.13 Procedura de intervenție în caz de bulling</i>	45

Abrevieri

PPC – Politica de Protecție a copilului

VNET - Violență, neglijare, exploatare și traficul

TIC - Tehnologia informației și a comunicațiilor

CDC - Convenția Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului

Capitolul I: Prezentarea generală a PPC a Instituției Publice Gimnaziul "George Coșbuc"

1.1 Declarația de angajament a instituției privind PPC de VNET

Instituția gimnaziul "G. Coșbuc" (în continuare - Instituție) recunoaște și își asumă responsabilitățile față de copii, drepturile lor și, în special, dreptul de a fi protejat de orice formă de violență. Politica de față a fost concepută pentru a da asigurări că gimnaziul "G. Coșbuc" întreprinde toate măsurile posibile pentru a preveni violența și a proteja copiii de acest fenomen. În acest sens, gimnaziul "G. Coșbuc" se bazează pe prevederile Convenției Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului (CDC), ratificată de Republica Moldova la 26 ianuarie 1993 și legislația națională în domeniul Protecției drepturilor copilului ([vezi Anexa nr.1](#))

Din acest considerent Instituția Publică gimnaziul "G. Coșbuc" îndeplinește următoarele:

a) instruește personalul instituției, voluntarii și partenerii privind îndeplinirea responsabilităților pe care le au referitor la protecția copilului.

b) stabilește și menține un mediu educațional în care copiii/elevii se simt în siguranță, sunt încurajați să-și expună punctul de vedere și sunt ascultați.

c) asigură informarea copiilor/ elevilor despre PPC și despre faptul că în cadrul instituției sunt adulți cărora se pot adresa în eventualitatea apariției unei dificultăți sau probleme.

d) promovează activități care dezvoltă la copii abilitățile necesare pentru a preveni și a se proteja de abuz.

e) organizează activități care ajută elevii să-și dezvolte atitudini responsabile pentru viața de adult, inclusiv abilități parentale și de îngrijire a copiilor.

f) stabilește relații eficiente de colaborare cu părinții și colegii din cadrul organizațiilor/instituțiilor partenere.

1.2 Scopul și obiectivele PPC

PPC include trei obiective de bază:

a) Prevenirea violenței prin crearea în cadrul gimnaziul "G. Coșbuc" a unei atmosfere pozitive de învățare, sprijinirea și încurajarea copiilor (parte a prevenirii este considerat Codul de conduită, dezvoltarea competențelor sociale, conștientizarea problemelor cu referire la violența împotriva copilului, precum și informarea adulților privind cadrul legal și responsabilitățile lor de protejare a copiilor).

b) Protejarea copiilor prin respectarea procedurilor stabilite, asigurând instruirea și sprijinirea angajaților în vederea adoptării unei reacții corespunzătoare la apariția oricărei probleme ce

implică protecția copilului.

c) Oferirea sprijinului necesar copiilor-victime sau potențiale victime ale abuzului.

Recunoaștem că un grad înalt de respect pentru propria persoană, încrederea în sine și în alte persoane, stabilirea relațiilor de prietenie și perspectiva clară de comunicare cu un adult pe care poți conta, sunt elemente importante pentru elevi, care contribuie la prevenirea abuzului. Datorită interacțiunii zilnice cu copiii, cadrele de conducere, cadrele didactice, auxiliare și nedidactice sunt cele mai bine persoane care pot constata semnele exterioare ale abuzului, schimbările comportamentale sau întârzierile în dezvoltarea copilului. Prin violență înțelegem fenomenul stabilit în CDC și Comentariul General 13: "orice formă de violență fizică sau mentală, vătămare sau abuz, abandon sau neglijență, rele tratamente sau exploatare, inclusiv abuz sexual".

Legislația națională definește violența împotriva copilului drept „forme de rele tratamente aplicate de către părinți/ reprezentanții legali/ persoana în grija căreia se află copilul sau de către orice altă persoană, care produc vătămare actuală sau potențială asupra sănătății acestuia și îi pun în pericol viața, dezvoltarea, demnitatea sau moralitatea, care includ tipurile de violență definite art. 2 din Legea nr. 45-XVI din 1 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie (art. 3, Legea nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți). [Vezi Anexa nr.2](#) privind tipurile de violență.

1.3 Principiile PPC

Politica de față se bazează pe următoarele principii:

- Copiii au dreptul de a fi protejați de orice formă de abuz, neglijare, exploatare și trafic;
- Bunăstarea copilului trebuie protejată și promovată;
- Interesele superioare ale copilului trebuie să primeze atunci când există un conflict de interese;
- Opinia copilului este crucială în prevenirea abuzului și protecția copilului de abuz, neglijare, exploatare și trafic;
- Părinții, familia și alți îngrijitori au un rol important în asigurarea bunăstării copilului;
- Recunoașterea importanței parteneriatului cu alte instituții/ structuri cu atribuții în protecția copilului;
- Recunoașterea drepturilor angajaților și a voluntarilor de a beneficia de formare și suport privind aplicarea Politicii de Protecția copilului.

1.4 Obiectul PPC sau Cui se adresează PPC

PPC se referă la: toți angajații, voluntarii și oaspeții gimnaziului nostru, precum și la persoanele care prestează temporar servicii și intră în contact cu copiii (personalul de la cantină, asistenți la orele

deschise, părinți, formatori, parteneri, donatori, reprezentanți mass-media etc.).

Copiii, părinții și îngrijitorii sunt informați cu privire la sarcinile și responsabilitățile Instituției privind protecția copilului în conformitate cu procedurile în vigoare. Părinții vor semna un acord informat pentru înțelegerea și respectarea PPC.([Vezi anexa 6](#)). Persoanele care asistă la lecții / activități în gimnaziul "G. Coșbuc" vor fi informați referitor la PPC și vor semna un acord informat ([vezi Anexa 9](#))

1.5 Roluri și responsabilități în aplicarea PPC

Toți adulții care lucrează cu copiii sau îi reprezintă au responsabilitatea de a-i proteja. Cu toate acestea, există anumite persoane-cheie în cadrul Instituției care au responsabilități specifice stabilite de PPC. Numele și datele de contact ale celor care sunt responsabili de protecția copilului în anul curent sunt menționate în [Anexă nr.3](#). Directorul gimnaziului este responsabil de adoptarea unor proceduri de angajare sigure. În procesul de recrutare și evaluare a angajaților se verifică toate cadrele și, în mod special, cele care se află în contact permanent cu copiii fără a fi supravegheați.

Directorul Instituției numește prin ordin Coordonatorul pentru protecția copilului. Coordonatorul este responsabil ca toate procedurile privind protecția copilului să fie respectate în cadrul Instituției, precum și să facă referiri, conform Instrucțiunilor intersectoriale, DGÎ, Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei, Inspectoratului de poliție r-ul Cahul.

În cazul în care, din anumite motive, Coordonatorul nu este disponibil, unul din membrii administrației Instituției își va asuma atribuțiile acestuia. De asemenea, este în competența Coordonatorului să se asigure că întreg personalul instituției, inclusiv persoanele angajate temporar și voluntarii, sunt la curent cu procedurile interne în vigoare ale instituției și să ofere la solicitarea personalului consultanță și sprijin.

1.6 Răspunderea

Directorul Instituției și Coordonatorul prezintă un raport odată la trei ani Consiliului de Administrație, explicând orice modificare adusă politicii și procedurilor, inclusiv instruirile urmate de angajați, precum și alte subiecte relevante.

Directorul și/ sau Coordonatorul solicită la necesitate asistență din partea specialiștilor DGÎ/ SAP.

1.7 Implementarea și revizuirea PPC

Pentru implementarea PPC odată la trei ani este format grupul de monitorizare, implementare și evaluare. Politica de Protecție a copilului este revizuită odată la trei ani și aprobată de Consiliul de Administrație. Respectarea politicii este monitorizată de către Coordonatorul desemnat pentru protecția copilului (în continuare Coordonator) și prin evaluarea performanțelor profesionale ale angajaților.

Capitolul II: Prevederi privind prevenirea și intervenția în cazurile de violență față de copii

2.1 Proceduri de intervenție în cazurile ușoare de VNET

Angajații instituției de învățământ care sunt martori sau dețin informație despre un act de VNET sunt obligați să intervină pentru a-l stopa sau să solicite ajutor în cazul în care nu pot interveni de sine stătător.

– Angajații instituției de învățământ sunt obligați să comunice imediat cazurile suspecte sau confirmate de VNET directorului instituției sau coordonatorului.

– Cazurile de abuz și neglijare sunt examinate în cadrul instituției de către Grupului de lucru (Comisia) intrașcolar, desemnat prin ordin.

2.2 Proceduri de intervenție în cazurile de bullying

Orice situație de violență psihologică - bullying sau suspiciune de violență psihologică - bullying face obiectul unei sesizări din partea oricărei persoane care se află în anturajul elevului, respectiv părintele, un membru al familiei, un alt copil sau un adult sau de către victima însăși, către un cadru didactic de referință din instituția de învățământ: învățător/diriginte/profesor /director sau personal auxiliar.

Orice elev care are suspiciuni privind o situație de violență psihologică - bullying asupra unui coleg are obligația de a sesiza un cadru didactic de referință din instituția de învățământ: învățător/diriginte/profesor/ director/altă persoană din școală.

Cadrul didactic/Personalul auxiliar din instituție sesizat cu situația de bullying este obligat să informeze de îndată directorul și coordonatorul ANET, care are obligația de a convoca, pentru analiza situației, persoanele cu competențe în problematica violenței, inclusiv a bullyingului.

În situația în care, în cadrul instituției de învățământ, nu este disponibilă persoana cu competențe în problematica violenței, inclusiv a bullyingului, responsabilitatea îi revine cadrului didactic care a fost sesizat.

Combaterea violenței psihologice - bullying, ca oricare altă formă de violență asupra copilului în instituție de învățământ, se realizează de către fiecare unitate de învățământ în parte și în parteneriat cu alte autorități și instituții publice și/sau organizații neguvernamentale cu activități în domeniu, conform reglementărilor în vigoare, prin;

- a) identificarea situațiilor de bullying;
- b) semnalarea suspiciunilor sau a situațiilor identificate de bullying;
- c) colaborarea proactivă a persoanelor responsabile din instituția de învățământ în grupul multidisciplinar constituit pe caz pentru soluționarea acestuia;
- d) analiza și soluționarea cazului;
- e) luarea măsurilor de prevenire a reiterării cazurilor de violență psihologică - bullying împotriva aceleiași victime/asupra altor victime.

Identificarea situațiilor de bullying sau cyberbullying asupra elevului în unitățile de învățământ se realizează de către cadrele didactice care interacționează direct cu elevul, pe baza propriilor evaluări și a completării unui formular de risc, prevăzut în anexa nr. 12, care face parte integrantă din prezent PPC.

În situația confirmării situației de bullying, rezultatul este comunicat conducerii instituției de învățământ, comisiei și părinților/reprezentantului legal al elevului-victimă și al elevului ce manifestă un comportament agresiv.

Dacă situația sesizată nu a fost identificată ca bullying, dar se constată urmări fizice/emoționale asupra elevului, se anunță imediat atât părintele/reprezentantul legal al preșcolarului/elevului-victimă, cât și Direcția generală de asistență socială și protecția copilului, DGÎ, poliția, DSE, după caz.

După semnalarea situației de violență psihologică - bullying, cadrele didactice sunt integrate în echipa multidisciplinară în procesul de management al cazului, de readaptare fizică, psihologică și de reintegrare socială a elevului-victimă, a elevului martor, precum și a elevului cu comportament agresiv.

Sesizarea situației de violență psihologică - bullying este procesul prin care o situație de violență asupra unui copil este adusă la cunoștința autorităților în drept de către cadrele didactice din instituție, abilitate să ia măsuri în interesul elevului-victimă, martor sau elevului cu comportament agresiv și a asigura/facilita accesul acestuia la servicii specializate în vederea reabilitării.

În scopul conștientizării dimensiunii fenomenului violenței psihologice - bullying, al identificării unor metode practice și adecvate de reducere a acestuia, precum și a unor metode de dezvoltare a comportamentelor nonviolente în școală, aceste teme sunt discutate în consiliul de administrație, consiliul profesoral, consiliul școlar al elevilor, comitetul de părinți, asociațiile de părinți.

2.3 Reguli de utilizare a TIC în siguranță

Sarcina instituției este de a se asigura că preocupările legate de protecția copilului sunt abordate în Politicile Instituției de utilizare a Internetului și tehnologiilor de informare și comunicare. Multe aspecte ale acestor politici necesită o revizuire periodică, deoarece tehnologiile evoluează rapid.

Instituția recunoaște că tehnologiile informaționale au beneficii semnificative pentru dezvoltarea copilului, dar, în același timp, comportă anumite riscuri. În acest context, accesul la Internet este posibil doar în sălile multimedia și biblioteca Instituției.

Toate produsele media (CD-uri, DVD-uri, programe de calculator etc.) utilizate în cadrul orelor, activităților vor fi verificate pentru a stabili corespunderea acestora cu vârsta copiilor și caracterul adecvat al conținutului. În cazul în care există un dubiu în ceea ce privește caracterul adecvat al materialului, vor fi consultați specialiștii indicați în funcție de necesități.

Telefoanele mobile, tabletele sunt deconectate în timpul orelor și reconectate după finalizarea programului școlar.

Laptopurile, computerele personale, consolele video sunt utilizate în cadrul orelor, activităților extracurs sub supravegherea cadrului didactic.

2.4 Instrucțiuni pentru înregistrarea și publicarea opiniei/ imaginii copilului

Instrucțiuni privind înregistrarea imaginilor de către instituție

Toți copiii trebuie să fie îmbrăcați adecvat. În situațiile când copiii sunt îmbrăcați sumar, se va acorda o atenție deosebită imaginilor pe care le selectăm.

- Imaginile înregistrate trebuie să se focalizeze pe o activitate (să surprindă o activitate) și, pe cât este posibil, să includă mai degrabă grupuri de copii, decât indivizi aparte;
- Fotografiile sau cei care filmează nu vor fi lăsați să petreacă timp cu copiii sau să aibă acces la copii fără supraveghere;
- Orice plângere sau îngrijorare referitoare la imagini inadecvate sau nepotrivite trebuie să fie raportată și înregistrată ca și orice suspiciune de abuz, conform procedurilor prezentei politici;
- Ne vom asigura că imaginile sunt stocate într-un loc sigur, la care au acces doar persoanele autorizate.

Instrucțiuni privind publicarea imaginilor de către instituție

- Se vor utiliza doar prenumele copiilor sau pseudonime; nu vor fi dezvăluiți prea multe detalii despre locul aflării, școala sau hobby-ul copilului;
- Se va solicita permisiunea copilului de a utiliza imaginea lui;
- În mod obligatoriu se va solicita acordul părintelui/ îngrijitorului, iar aceștea vor fi informat despre ce, cum și unde vor fi folosite imaginile. Permisivitatea primită de la adult va fi arhivată și păstrată pe un termen de 3 ani;
- Vor fi selectate imagini care reprezintă diverși copii – fete și băieți, de diferite vârste, abilități și grupuri etnice;
- Per ansamblu, imaginea trebuie să transmită demnitate, optimism, emoții pozitive, chiar dacă reflectă și o nevoie/ problemă;
- Se va solicita sfatul unui specialist înaintea plasării imaginilor pe internet.

Instituția nu subcontractează servicii de înregistrare a imaginilor copiilor, fiind conștientă că nu deține controlul asupra modului în care aceste imagini pot fi utilizate.

Părinții care, în cadrul anumitor evenimente organizate de instituție, înregistrează imagini cu copiii sunt informați despre necesitatea respectării regulilor descrise în acest document. Părinții vor stabili reguli de utilizare a imaginilor în care sunt prezenți și alți copii din grup/ clasă/școală.

Comunicarea în școală mass-media

Comunicarea Instituției cu reprezentanții mass-media în cazurile care se referă la copii este ghidată de prevederile Regulamentului aprobat prin Ordinul ME nr. 60 din 07 februarie 2014.

Cuvintele, părerile copiilor și tinerilor sunt importante pentru noi. Ele pot servi drept indicator

pentru a înțelege mai bine ce probleme îi preocupă și pentru a le face cunoscute celorlalți. În aceste scopuri, se discută cu copiii și uneori filmăm sau fotografiem pentru a documenta mai bine situația. În materialele respective, copiii și tinerii apar într-o lumină pozitivă, fără a vorbi despre teme care îi fac să se simtă incomodați, rușinați, să retrăiască amintiri neplăcute. În cazul subiectelor sensibile și a situațiilor cu conotație negativă, care pot afecta sănătatea și bunăstarea copiilor (violență, accidente, infracțiuni, consumul de substanțe etc.), copiilor le este protejată identitatea (nu se dau detalii personale, cum este numele sau localitatea, se acoperă fața, se schimbă vocea).

În cadrul unor evenimente, se organizează întâlniri ale copiilor cu mass-media. Înainte de contactul cu copiii, jurnaliștii sunt informați despre regulile de comunicare cu copiii, politica de Protecție a copilului și necesitatea protejării identității copiilor în cazul subiectelor sensibile și a situațiilor cu conotație negativă. De asemenea, trebuie de pregătit copiii pentru întâlnirea cu jurnaliștii, le explicăm că este dreptul lor să discute cu presa, dar că nu sunt obligați să o facă, de aceea pot refuza să dea interviu în orice moment sau pot să nu răspundă la anumite întrebări. Reprezentanții liceului sunt de față în timpul comunicării jurnaliștilor cu copiii (interviuri, filmări, sesiuni foto) și pot întrerupe interviul dacă este cazul.

În același timp, se va solicita părinților/ îngrijitorilor un acord scris și copiilor un acord oral în cazul interviurilor și utilizării imaginilor (*Anexă nr.7*). Se va semna acest acord de fiecare dată acest acord înainte de interviu sau evenimentul în care sunt preluate imaginile.

2.5 Instruirea personalului în aplicarea PPC

Directorul gimnaziul "G. Coșbuc" se obligă¹:

- a) Să stipuleze în regulamentele de activitate, contracte și în fișele de post ale salariaților, obligativitatea sesizării cazurilor de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului;
- b) Să informeze salariații despre prevederile prezentei proceduri la momentul angajării și la începutul fiecărui an școlar;
- c) Să pună la dispoziția salariaților fișe de sesizare, registre;
- d) Să desemneze o persoană din rândul membrilor administrației Instituției în calitate de coordonator pentru protecția copilului și al activităților de prevenire, identificare, raportare, referire și asistență în cazurile de abuz față de copii.

Toți angajații instituției sunt informați constant cu privire la responsabilitățile și procedurile de Protecție a copilului prin intermediul unor sesiuni de instruire și informare. Este obligația directorului să garanteze că aceștia cunosc Politica de Protecție a Copilului și datele de contact ale Coordonatorului. Instruirile anuale contribuie la dezvoltarea/ îmbunătățirea competențelor

¹ Pct. 39, 44 din Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare (HG 270 din 08.04.2014); pct. 2, 3 din Procedura de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz (Ordinul ME nr. 77 din 22.02.2013)

necesare îndeplinirii eficiente a responsabilităților cu privire la protecția copilului, după cum este stipulat în Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare².

Coordonatorul urmează anumite training-uri, împreună cu specialiștii din echipa multidisciplinară, oferite de către DGÎ și alte instituții, precum și instruirii anuale de actualizare a cunoștințelor și abilităților.

Voluntarii și personalul angajat temporar care lucrează cu copiii în cadrul Instituției sunt informați despre procedurile prevăzute privind protecția copilului și responsabilitățile pe care le au în acest domeniu.

Angajații primesc sprijinul necesar, în primul rând, din partea Coordonatorului și din partea membrilor echipei manageriale de fiecare dată când există probleme referitoare la protecția copilului.

Toți angajații cunosc Codul de Conduită al instituției și primesc Instrucțiuni cu privire la aplicarea comportamentală a acestuia. Aceste subiecte fac parte din programul de instruire inițială a angajaților³.

2.6 Dezvoltarea abilităților de protecție față de VNET copiilor și părinților/reprezentanților legali

Toate activitățile desfășurate în Instituție au ca scop diminuarea factorilor de risc pentru copii și adulți de a deveni victime sau autori ai violenței și consolidarea factorilor care îi protejează de asemenea situații. Acțiunile de prevenire primară sunt adresate tuturor elevilor și urmăresc oferirea de informații și dezvoltarea abilităților de bază și atitudinilor cu referire la problema violenței și consecințele acesteia, în conformitate cu Metodologia de aplicare a Procedurii de organizare instituțională⁴.

Competențele de prevenire a violenței au un caracter proactiv și sunt dezvoltate în cadrul tuturor disciplinelor școlare și prin activitățile extracurriculare și extrașcolare. Toate cadrele didactice sunt obligate să contribuie la dezvoltarea acestor competențe. Programele de educație parentală constituie o parte importantă a activității de prevenire primară a violenței față de copii. Gimnaziul "G. Coșbuc" conștientizează rolul părinților în prevenirea violenței, de aceea contribuie la dezvoltarea abilităților parentale în cadrul ședințelor cu părinții, îi informează despre drepturile copilului, Politica gimnaziul "G. Coșbuc" referitoare la protecția copilului și rolul fiecărui cetățean adult de a raporta cazurile suspectate sau cunoscute de abuz⁵. Acordăm o atenție sporită copiilor din grupurile cu risc sporit de a deveni victime ale violenței sau de a manifesta comportament violent. Prevenirea secundară are ca scop identificarea timpurie a factorilor de risc și prevenirea cazurilor de maltratare sau neglijare a

² Pct. 39, 44 din Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare (HG 270 din 08.04.2014); pct. 2, 3 din Procedura de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz (Ordinul ME nr. 77 din 22.02.2013)

³ Detalii în pct. 1.2 din Metodologia de aplicare a procedurii de organizare instituțională (Ordinul ME nr. 858 din 23.08.2013)

⁴ Detalii în pct. 2.1 din Metodologia de aplicare a procedurii de organizare instituțională (Ordinul ME nr. 858 din 23.08.2013)

⁵ Detalii în pct. 2.2 din Metodologia de aplicare a procedurii de organizare instituțională (Ordinul ME nr. 858 din 23.08.2013)

copiilor⁶. Instituția ar putea fi singurul element stabil, sigur și predictibil în viața copilului aflat în situații de risc. În acest sens, susținem elevii prin:

- Implementarea unui curriculum care încurajează dezvoltarea competențelor sociale, respectului de sine și motivarea elevilor.
- Adoptarea unui regulament care promovează un mediu pozitiv, încurajator și sigur, care transmite tuturor copiilor și adulților sentimentul de a fi respectat și apreciat.
- Promovarea consecventă a unei abordări acceptate de toți angajații, care presupune că aceștia întreprind toate acțiunile posibile pentru a convinge elevii că un anumit tip de comportament este inacceptabil/ intolerabil, însă nu și persoana, potențialul acesteia fiind mereu valorificat.
- Conlucrarea regulată cu alți specialiști din domeniu și instituții/ organizații care susțin copiii și familiile acestora.
- Stabilirea relațiilor de susținere și colaborare cu părinții ori de câte ori acest lucru este necesar în interesul superior al copilului.
- Desemnarea unui grup receptiv, compus din angajații instituției și, ulterior, instruirea și sprijinirea acestuia, pentru a putea reacționa profesionist în situații ce necesită protecția copilului.
- Recunoașterea faptului că, din punct de vedere statistic, copiii cu comportamente problematice și cei cu dizabilități sunt cei mai expuși la abuz. Astfel, angajații sunt extrem de vigilenți la semnele abuzului în cazul copiilor cu dizabilități grave și multiple și/ sau cu probleme de ordin emoțional sau comportamental din instituție.
- Admiterea faptului că într-un mediu familial, în care este prezentă violența domestică, abuzul de alcool și droguri, copiii se află, de asemenea, în situații de risc și ar putea avea nevoie de susținere și protecție. Avem grijă să oferim ajutor individualizat și intensiv pentru copiii care au trăit experiența unui abuz. De regulă, acești copii și familiile lor se confruntă cu mai multe probleme serioase și durabile, depășirea cărora necesită implicarea unei echipe de specialiști. Prin activitățile de prevenire terțiară, urmărim scopul de a reduce posibilitățile de repetare a situației de abuz, precum și a diminua consecințele acesteia asupra copilului⁷.

2.7 Colaborarea cu alte servicii

La solicitarea autorității tutelare, un salariat al instituției este delegat de către directorul liceului pentru a participa la lucrările comisiei multidisciplinare la examinarea sesizării și întocmirea planului individualizat de asistență⁸. Reprezentantul delegat din partea instituției trebuie să dețină informații complete cu privire la cazurile discutate și să fie împuternicit să ia decizii la sfârșitul

⁶ Detalii în pct. 2.3 din Metodologia de aplicare a procedurii de organizare instituțională (Ordinul ME nr. 858 din 23.08.2013)

⁷ Detalii în pct. 2.4 din Metodologia de aplicare a procedurii de organizare instituțională (Ordinul ME nr. 858 din 23.08.2013)

⁸ Pct. 63 din Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare (HG 270 din 08.04.2014); pct. 7 din Procedura de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz (Ordinul ME nr. 77 din 22.02.2013)

ședinței.

- Coordonatorul se desemnează responsabil să asigure realizarea acțiunilor stabilite de către echipa multidisciplinară în planul individual de asistență, inclusiv monitorizarea frecvenței, bunăstării și siguranței copilului.

- Cazurile mai puțin grave (violență fizică, psihologică, între copii) sunt soluționate în cadrul Instituției. Coordonatorul va convoca și ghida activitatea grupului de lucru intrașcolar pentru examinarea cazului, în conformitate cu Metodologia de aplicare a Procedurii de organizare instituțională⁹.

Capitolul III: Acțiunile de răspuns în cazurile suspecte de abuz

3.1 Proceduri de identificare și raportare de către angajați

- Angajații, voluntarii sau oaspeții Instituției care dețin informație despre un act de abuz, neglijare, exploatare, trafic sunt obligați să intervină pentru a-l stopa sau să solicite ajutor în cazul în care nu poate interveni de sine stătător¹⁰.

- Angajații, voluntarii sau oaspeții Instituției sunt obligați să raporteze imediat Coordonatorului orice caz de abuz sau suspiciune de abuz asupra copilului. Dacă acesta nu este disponibil, cazul urmează a fi raportat membrului administrației care deține cea mai înaltă funcție.

- Coordonatorul urmează să raporteze cazurile grave suspecte de abuz autorității tutelare locale, în regim de urgență, prin telefon, iar în decurs de 24 ore să expedieze și fișa de sesizare ([vezi Anexa nr.5](#)) a cazului suspect de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului¹¹.

- Coordonatorul desemnează pentru fiecare caz în parte un angajat al liceului care va realiza interviul de Protecție copilului în conformitate cu procedurile legale, ținând cont de vârsta și gradul lui de maturitate, pentru a constata, soluționa nevoile imediate ale acestuia, implicând, după caz, alți specialiști pentru soluționarea problemelor de sănătate, emoționale, altor probleme de relevanță majoră, inclusiv, în caz de necesitate, limitarea accesului presupusului abuzator la alți copii¹².

⁹ Pct. 64 din Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare(HG 270 din 08.04.2014); pct. 8 din Procedura de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz (Ordinul ME nr. 77 din 22.02.2013); pct. 3.2 din Metodologia de aplicare a procedurii de organizare instituțională (Ordinul ME nr. 858 din 23.08.2013)

¹⁰ Pct. 59 din Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare(HG 270 din 08.04.2014); pct. 4 din Procedura de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz (Ordinul ME nr. 77 din 22.02.2013)

¹¹ Pct. 61 din Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare(HG 270 din 08.04.2014); pct. 6 din Procedura de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz (Ordinul ME nr. 77 din 22.02.2013)

¹² Pct. 9 din Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare(HG 270 din 08.04.2014)

- Directorul gimnaziului va informa suplimentar coordonatorul pentru prevenirea și protecția copilului față de violență din cadrul DGÎ, Direcția pentru Protecția drepturilor copiilor din mun.Cahul și Ministerul Educației și Cercetării în cazurile de violență, exploatare, trafic al copilului, comise de cadrele didactice sau de alt personal al instituției de învățământ.

- Instituția aduce la cunoștință părinților sau îngrijitorilor intenția de a referi cazul unui copil autorității tutelare, cu excepția cazurilor în care divulgarea acestui lucru ar putea expune copilul unui grad sporit de risc, i-ar putea cauza prejudicii sau ar împiedica investigația. În aceste circumstanțe vor fi consultate autoritatea tutelară, asistentul social comunitar și organele de poliție.

3.2 Proceduri de raportare a suspiciunilor de abuz de către copii și părinți/ reprezentanți legali ai copiilor

Obligațiile Instituției cu referire la raportare a cazurilor de abuz

- Directorul Instituției este obligat să pună la dispoziția copiilor informații, mijloace și instrumente, inclusiv care asigură anonimatul, specifice vârstei și gradului de maturitate al acestora pentru a raporta cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic din partea semenilor și din partea adulților¹³.

- Informarea sistematică a copiilor, tinerilor și părinților acestora despre modalitățile prin care pot raporta cazurile de abuz față de copii (în cadrul orelor de dirigiență, ședințelor de pedagogizare), cât și a persoanelor de contact din Instituție: coordonatorul, asistentul social și instituțiile/ serviciile din comunitate la care pot apela atunci când întâlnesc o dificultate, devin victime ale abuzului, neglijării, exploatării, traficului sau suspectează că un alt copil trece prin asemenea experiențe.

- Actualizarea cu regularitate a informației despre instituțiile și persoanele de contact din avizierele din sălile de curs și holul Instituției: Coordonatorul pentru protecția copilului, poliție, serviciul medical de urgență, pompieri etc.

- Tratarea cu maximă seriozitate a fiecărei situație semnalată de copii sau părinți. Copiii se pot adresa oral,(direct sau prin telefon), sau în scris, ori de câte ori se simt amenințați, intimidați, abuzați verbal sau fizic de semenii sau adulți, dirigintelui, unui alt profesor în care au încredere, Coordonatorului sau directorului instituției. Sesizarea despre cazurile de abuz poate avea loc atât în timpul orelor, cât și în perioada recreațiilor, activităților extracurriculare sau extrașcolare.

- Consultarea opiniei copiilor și părinților prin intermediul unor chestionare anonime despre atmosfera din școală, relațiile cu personalul gimnaziului "G. Coșbuc" și colegii, dificultăți pe care le întâlnesc în instituție, în familie și în alte medii.

- Instalarea *Boxei cu bilețele anonime*, în care pot fi raportate îngrijorările referitoare la protecția copilului. Conținutul *Boxei* va fi verificat zilnic de Coordonator sau reprezentantul administrației Instituției, care examinează sesizările și, în dependență de conținutul acestora,

¹³ Pct. 39 din Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare(HG 270 din 08.04.2014)

stabilește un plan de acțiuni. Un rezumat al sesizărilor din *Boxă* este inclus în raportul anual referitor la implementarea Politicii de Protecție a copilului.

- Informarea persoanelor care au sesizat cazul despre procesul de examinare și rezultatele sesizării, asigură confidențialitatea.

3.3 Prelucrarea datelor cu caracter personal

Păstrarea datelor cu caracter personal este un element esențial al bunelor practici de Protecție a copilului. Instituția stabilește clar necesitatea de a documenta orice suspiciune ce vizează un copil/ elev sau mai mulți copii/ elevi din cadrul ei, statutul acestor informații și termenii în care acestea urmează a fi transmise altor agenții. Are loc securizarea dosarelor personale ale elevilor

În cazul în care un angajat dispune de informații cu privire la un potențial abuz sau observă semne/ indicii ai abuzului, acesta trebuie să documenteze cazul cu acuratețe și cât mai curând posibil, precizând cele văzute sau menționate, contextualizând situația și oferind detalii privind data, timpul și locul producerii evenimentului, informații despre acțiunile întreprinse.

· Cazurile suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului sunt înregistrate în Registrul de evidență a sesizărilor privind cazurile suspecte de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului. Coordonatorul ține evidența Fișelor de sesizare expediate cu indicarea destinatarului, datei și orei înregistrării, datei și orei expedierii, specialistului care a primit sesizarea și a celui care a expediat-o¹⁴.

· Aceste documente sunt păstrate într-un dosar confidențial, separat de alte dosare, la care are acces doar directorul gimnaziului și Coordonatorul. În acelaș mod, din motive de Protecție a copilului, urmează a fi păstrate toate informațiile cu privire la orice copil în proces de monitorizare.

În cazul în care un elev este transferat la o altă instituție, se face o copie a acestor documente care va fi expediată noii instituții, informațiile fiind marcate drept confidențiale și adresate Coordonatorului pentru Protecția Copilului din noua instituție.

Instituția oferă date cu caracter personal (caracteristica unui copil, certificat de reușită academică, liste de copii etc.) numai la solicitarea în scris din partea instituțiilor abilitate. Gimnaziul "G. Coșbuc" poate refuza oferirea acestor date, în baza prezentului document, dacă consideră că demersul este nejustificat.

¹⁴ Pct. 64 din Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare (HG 270 din 08.04.2014); pct. 8 din Procedura de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz (Ordinul ME nr. 77 din 22.02.2013); pct. 3.2 din Metodologia de aplicare a procedurii de organizare instituțională (Ordinul ME nr. 858 din 23.08.2013)

Capitolul IV: Codul de conduită a personalului și a tuturor vizitatorilor

4.1 Sfera de reglementare

Instituția consideră drept inacceptabilă orice formă de violență săvârșită împotriva copiilor și recunoaște faptul că are datoria de a proteja copiii – de a-i menține în siguranță, de a promova bunăstarea lor și de a-i feri de cele mai răspândite forme de violență și vătămare, neglijare, violență fizică, psihologică/emoțională și sexuală. Orice formă de comportament deviant ce contravine acestui Cod de Conduită trebuie să fie raportat superiorilor în funcție. În cazul unor situații care nu sunt prevăzute de prezentul Cod, administrația instituției are toată convingerea că reprezentanții săi vor apela la bunul simț și vor proceda în conformitate cu interesul superior al copilului.

4.2 Principii

Personalul din instituție, responsabil de instruire și educație, în mod particular cadrele didactice, dar și vizitatorii, trebuie să își desfășoare activitatea profesională în conformitate cu următoarele principii:

- a) devotament față de profesia de pedagog;
- b) profesionalism în relațiile cu elevii, copiii și părinții/alți reprezentanți legali;
- c) respect și toleranță față de unicitatea și diversitatea copiilor și elevilor;
- d) colaborarea cu colegii, părinții/ alți reprezentanți ai copiilor și elevilor;
- e) onestitatea și integritatea;
- f) receptivitate la nevoile copiilor și elevilor;
- g) răspundere în fața conducerii instituțiilor de învățământ, colectivelor pedagogice și organelor reprezentative ale părinților/altor reprezentanți legali;
- h) eficiență și eficacitate;
- i) obiectivitate și corectitudine.

4.3 Norme de conduită în relației cu copii

În relațiile cu elevii, copiii cadrele de conducere, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare respectă și aplică următoarele norme de conduită:

1) Ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a elevilor, copiilor prin:

a) supravegherea permanentă a acestora pe tot parcursul activităților în școală, precum și în cadrul celor organizate de instituția de învățământ în afara acesteia, în vederea asigurării depline a securității tuturor celor implicați în aceste acțiuni;

b) neadmiterea tratamentelor și pedepselor degradante, a discriminării sub orice formă și aplicării niciunei forme de violență fizică sau psihică;

- c) asigurarea protecției fiecărui elev, copil, prin denunțarea formelor de violență fizică exercitate asupra acestora, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare a elevilor, copiilor;
- d) neadmiterea oricăror forme de abuz sexual, emoțional sau spiritual;
- e) neadmiterea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale cu elevii, inclusiv a celor consensuale.
- 2) Protecția datelor cu caracter personal ale elevilor.
- 3) Responsabilitate în vederea atingerii de către elevi a standardelor de performanță prevăzute de curriculumul național.
- 4) Neadmiterea propagandei șovine, naționaliste, politice, religioase, militariste în procesul educațional și implicării elevilor în acțiuni politice (mitinguri, demonstrații, pichetări) de către persoanele responsabile de instruirea și educația elevilor, în cadrul instituțiilor de învățământ general și profesional tehnic sau în afara acestora.
- 5) Excluderea din relațiile cu copiii și elevii a oricărei forme de discriminare, asigurarea egalității de șanse și promovarea principiilor educației incluzive.
- 6) Respectarea demnității și recunoașterea meritului personal al fiecărui elev.
- 7) Interzicerea oricăror activități care generează corupție sau acte conexe corupției.

4.4 Norme de conduită în relație cu părinții/ reprezentanții legali ai copiilor

În relația cu părinții/ alți reprezentanți legali ai copiilor, cadrele de conducere, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare respectă și aplică următoarele norme de conduită:

- 1) Creșterea calității învățământului prin:
 - a) acordarea de consultanță părinților/ altor reprezentanți legali în educarea copiilor și susținerea rolului parental;
 - b) stabilirea unei relații de încredere mutuală, a unei comunicări deschise și accesibile;
 - c) disponibilitatea pentru rezolvarea problemelor educative enunțate de către părinți/ alți reprezentanți legali ai copiilor;
 - d) informarea părinților/ altor reprezentanți legali despre toate aspectele activității elevilor prin furnizarea explicațiilor necesare înțelegerii și aprecierii conținutului serviciilor educative;
 - e) informarea părinților/ altor reprezentanți legali despre evoluția activității școlare, excluzând tendințele de prezentare parțială sau cu tentă subiectivă;
 - f) respectarea confidențialității datelor furnizate și a dreptului la intimitate individuală și familială;
 - g) persoanele responsabile de instruire și educație, în mod particular personalul didactic, nu impun, în relația cu părinții/reprezentanții legali, dobândirea/primirea de bunuri materiale sau sume de bani pentru serviciile educaționale oferite;
 - h) consilierea părinților/ altor reprezentanți legali privind alternativele de formare și dezvoltare optimă a copiilor lor, din perspectiva expertizei psihopedagogice și a respectării interesului superior al

copilului.

- 2) Protecția datelor cu caracter personal ale părinților/ altor reprezentanți legali.
- 3) Interzicerea oricăror activități care generează corupție sau acte conexe corupției.

4.5 Norme de conduită în relație cu colegii

În relațiile cu colegii, cadrele de conducere, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare vor respecta și aplica următoarele norme de conduită:

1) Consolidarea relațiilor colegiale prin:

a) relațiile profesionale se vor baza pe respect, onestitate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranță, evitarea denigrării, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială;

b) dezvoltarea continuă a competențelor profesionale, în vederea atingerii unor standarde superioare de calitate în activitatea didactică; promovarea activității de mentorat prin care o persoană cu experiență (mentorul) oferă sprijin, ajutor și schimb de experiență și cunoștințe unei alte persoane pentru a-i favoriza dezvoltarea profesională și achiziția de competențe sau cunoștințe;

c) orice membru al personalului de conducere, personalului didactic și al personalului didactic auxiliar va evita practicarea oricărei forme de discriminare în relațiile cu ceilalți colegi;

d) niciun membru al personalului de conducere, personalului didactic și personalului didactic auxiliar nu va admite îngrădirea libertății de opinie, vizînd activitatea profesională;

e) în cadrul ședințelor, întrunirilor formale și informale, festivităților organizate în instituțiile de învățămînt vor fi evitate discuțiile vizînd convingerile politice și religioase.

2) Creșterea prestigiului și autorității personalului din învățămînt ceea ce presupune:

a) orice cadru de conducere, cadru didactic sau cadru didactic auxiliar trebuie să evite, prin afirmații, aprecieri sau acțiuni, să afecteze imaginea profesională și/sau socială a oricărui alt membru al corpului profesoral, cu excepția situațiilor prevăzute și formalizate de actele normative în vigoare (evaluările de personal, comisia de disciplină, comisia de etică etc.);

b) încurajarea reacției publice (prin drept la replică, discurs public, întrunire etc.) atunci cînd o anumită situație creată de către membrii comunității educaționale sau de către oricine altcineva din afara acesteia afectează imaginea instituției de învățămînt, sistemului de învățămînt general și profesional tehnic, oricărei persoane, membră a comunității educaționale.

3) Excluderea factorilor care pot genera acte de corupție sau acte conexe corupției.

4.6 Norma de conduită managerială

1) Cadrele de conducere respectă și aplică următoarele norme de conduită managerială:

a) respectarea criteriilor unui management eficient al resurselor;

b) promovarea standardelor profesionale și morale specifice;

- c) aplicarea obiectivă a reglementărilor legale și a normelor etice;
 - d) evaluarea corectă conform prevederilor din fișa postului;
 - e) selectarea personalului didactic și personalului didactic auxiliar de calitate, conform legislației în vigoare;
 - f) interzicerea oricărei forme de constrângere ilegală și/sau ilegitimă, din perspectiva funcției deținute;
 - g) respingerea oricărei forme de abuz în exercitarea autorității;
 - h) interzicerea oricărei forme de hărțuire a personalului didactic, indiferent de statutul și funcția persoanei care a comis hărțuirea;
 - i) exercitarea atribuțiilor ierarhic-superioare, din perspectiva exclusivă a evaluării, controlului, îndrumării și consilierii manageriale corecte și obiective.
- f2) Protecția datelor cu caracter personal ale elevilor, părinților/altor reprezentanți legali și angajaților instituției de învățământ.

4.7 Comportamente inacceptabile/dezirabile

Comportamente inacceptabile

Comportamente inacceptabile ale angajaților și ale partenerilor ai gimnaziul "G. Coșbuc" (părinți, voluntari, stagiați, formatori, asistenți, experți, parteneri, donatori, mass-media, adulți care intră în contact cu copiii în cadrul activităților, prestatori de servicii etc.) în relațiile cu copiii:

- ✓ lovirea sau aplicarea altor forme de abuz fizic față de copil sau incitarea unui copil să aplice violența asupra altui copil: îmbrânciri, palmuiri, pișcături, trântiri, tragere de păr sau urechi etc.
- ✓ abuzul emoțional: strigăte, umilire, luare în derâdere, intimidare, poreclire, înjurare, amenințare verbală, distrugerea obiectelor personale etc.
- ✓ impunerea sau incitarea unui copil de a se implica în orice fel de activitate sexuală (filme sau fotografii pornografice, relații sexuale, atingeri cu caracter sexual etc.)
- ✓ abuzul sexual: comportament fizic, verbal sau nonverbal de natură sexuală care creează o atmosferă neplăcută, degradantă, umilitoare, insultătoare, lezează demnitatea copilului (priviri, comentarii vulgare, glume indecente, aluzii, atingeri în locurile intime).
- ✓ implicarea sau încurajarea practicării de către copii a activităților ilegale de orice gen: exploatare prin muncă, procurarea, comercializarea sau consumul de alcool, tutun și droguri.
- ✓ tratamentul discriminatoriu față de anumiți copii: excluderea unora și favorizarea altora în bază de etnie, religie, limba vorbită, rezultatele la învățătură, statutul social al familiei, reputația părinților etc.
- ✓ petrecerea timpului unul la unul cu copilul (în sala de curs, invitarea acasă sau în locuri izolate, vizite neînsoțite la domiciliu când copilul este singur acasă, etc.). Deși noi recunoaștem că activitățile unul la unul cu copiii sunt uneori necesare, personalul/ voluntarul nu trebuie să petreacă o perioadă prea îndelungată de timp de unul singur, în compania unui copil/ tânăr. În cazul în care un adult

necesită să se întâlnească de unul singur cu un copil/ tânăr, ușa trebuie să fie lăsată deschisă și un alt adult trebuie să fie informat despre desfășurarea acestei întâlniri sau acest lucru se poate întâmpla într-un spațiu public, care oferă suficientă Protecție (de ex. o bancă din curtea sau din holul gimnaziul "G. Coșbuc" etc.).

Această listă nu este completă sau exhaustivă. Principiul de bază este că angajații gimnaziul "G. Coșbuc" și alți adulți care intră în contact cu copiii trebuie să evite acțiunile și comportamentele care pot fi abuzive și dăunătoare pentru copil în plan fizic și emoțional.

Comportamente dezirabile

Este important ca în relațiile cu copiii toți cei enumerați:

- ✓ să fie deschiși, să aibă o atitudine binevoitoare față de copii.
- ✓ să asculte copiii și să ia opinia lor în considerare, să-i implice în luarea deciziilor.
- ✓ să păstreze confidențialitatea informațiilor despre copii, să nu divulge datele lor personale (cu excepția cazului în care suntem obligați să raportăm (intern, extern); în această situație prin confidențialitate vom înțelege faptul că informația trebuie să fie împărtășită conform criteriului "doar persoanelor abilitate", după cum este prevăzut în procedura de raportare. Confidențialitatea reprezintă un subiect ce necesită a fi discutat și înțeles în profunzime de către toți cei ce lucrează cu copiii, în special în contextul Protecției copilului. Singurul scop al confidențialității în această privință este de a proteja copilul. Membrii personalului nu vor garanta confidențialitatea și nu vor face promisiuni de păstrare a anumitor secrete ale elevului atunci când este vorba despre protecția copilului, deoarece, dacă există o asemenea problemă, aceasta trebuie raportată Coordonatorului și, în caz de necesitate, investigată de organele abilitate.
- ✓ să intervină pentru a opri orice act de violență sau discriminare față de copii pe care îl observă și să-l raporteze responsabililor (conform procedurii de raportare).
- ✓ să încurajeze independența copiilor, dându-le sarcini pe care copiii singuri le pot face, conform capacităților lor în evoluție.
- ✓ să organizeze mediul în care lucrează cu copiii pentru a minimaliza riscurile de abuz: să asigure vizibilitatea și transparența activităților cu copiii, să lase ușa deschisă, să invite alt adult (profesor, părinte) să ia parte la discuția cu copilul, să invite alți copii etc.
- ✓ să discute cu copiii despre protecția lor față de abuz, care sunt comportamentele acceptabile și cele inacceptabile și ce pot face ei înșiși în cazul în care apare o problemă.

4.8 Consecințe privind nerespectarea Codului de etică

Principii aplicabile în cazul contactului fizic

Este necesar ca, în toate relațiile cu copiii de care avem grijă, să menținem un echilibru între drepturile copilului și necesitatea unei intervenții.

Ca regulă generală, orice contact fizic între personalul Instituției și copil trebuie să fie ca răspuns la nevoile copilului și nu la nevoile adultului.

În timp ce contactul fizic poate fi folosit pentru confortul, liniștirea sau ajutorarea unui copil, următorii factori trebuie evaluați cumulativ pentru a determina oportunitatea contactului fizic:

- ✓ este acceptat de copil,
- ✓ este deschis și nu secretos,
- ✓ este adecvat vârstei și gradului de dezvoltare a capacităților copilului.

Angajații Instituției nu ar trebui să facă lucruri de natură personală pentru un copil pe care acesta le poate face singur.

Contactul fizic nepotrivit include, de asemenea, jocurile fizice dure și brutale, gâdilire, lupte etc. Toți copiii trebuie tratați cu același respect - favoritismul nu este acceptabil.

Consecințele privind nerespectarea Codului de Conduită

Prezentul Cod de Conduită este obligatoriu pentru angajații gimnaziul "G. Coșbuc", precum și pentru oricine acționează în gimnaziul "G. Coșbuc" (așa cum este definit în declarația de angajament). Cazurile de încălcare a Codului de Conduită urmează a fi raportate în conformitate cu procedura prevăzută de prezentul document și pot avea drept consecință suspendarea provizorie, disciplinară, precum și rezilierea contractului pe motivul violării integrității fizice și/ sau psihice a copilului (spre exemplu, contact sexual/ încercare de a stabili un atare contact cu un copil; violență fizică; cazuri repetate de violență emoțională).

Personalul gimnaziul "G. Coșbuc" este încurajat să-și împărtășească preocupările privind propriul comportament și să comunice regulat propriile nevoi de instruire. Dorința de a face acest lucru este percepută ca un semn că persoana își asumă angajamentul de a garanta siguranța și bunăstarea copiilor, precum și că aceasta este pregătită să-și consolideze competențele. Instituția va depune eforturi pentru a satisface necesitățile de instruire atât ale propriei echipe, cât și ale personalului suplimentar și cel al partenerilor.

Toate persoanele care vin în contact cu copiii, dar nu au o relație contractuală cu Instituția sunt informate cu privire la Codul de Conduită și necesitatea respectării acestuia, chiar dacă ele nu pot fi obligate să o facă (spre exemplu, părinții, jurnaliștii, prestatorii de servicii etc.). Cazurile de nerespectare a acestuia vor fi raportate superiorilor/ managerilor acestora.

Este obligația gimnaziul "G. Coșbuc" de a informa imediat organele de poliție despre o eventuală infracțiune în conformitate cu procedura de raportare.

Capitolul V Securitatea spațiilor

5.1 Informații generale

Asigurarea securității încăperilor, terenurilor și locurilor aferente Instituției este responsabilitatea acesteia și contribuie la prevenirea abuzului față de copii¹⁵.

Instituția dispune de un registru de evidență a vizitatorilor, care este completat de un angajat al liceului. Oaspeții, vizitatorii Instituției nu sunt lăsați singuri cu copiii. Directorul/coordonatorul/cadrul didactic, după caz are responsabilitatea de a verifica temeiul vizitei și a se asigura că materialele/conținutul utilizate/ distribuite de vizitatori sunt adecvate și nu comportă riscuri pentru protecția copilului. Accesul elevilor, personalului didactic, auxiliar și nondidactic în Instituție este permis, în prezența ușierei.

Instituția se obligă să mențină în condiții potrivite (curățenie, iluminare, aerisire/ventilare, căldură pe timp de iarnă) sălile de clasă, holurile, laboratoarele, sălile de sport, vestiarele, cantina și alte încăperi din instituție, pentru ca sănătatea și integritatea copiilor să nu fie puse în pericol.

Mobilierul și echipamentele (destinate lecțiilor de educație tehnologică, fizică, chimie) să corespundă particularităților de vârstă și a normelor igienice de funcționare, cât și repararea imediată a acestora pentru prevenirea accidentelor.

Instituția :

- Rezervă spații speciale supravegheate destinate recreațiilor.
- Asigură veceuri separate pentru personal, fete, băieți, iar în interiorul acestora instalarea cabinelor cu uși, cu scopul de a proteja intimitatea acestora inclusiv dotarea veceurilor cu lavoare, apă curentă, săpun.
- Organizează supravegheri permanente a spațiilor din incinta instituției (cantină, vestiare, veceu, spații de depozitare) la pauze din partea cadrelor didactice de serviciu, pentru evitarea oricăror accidente sau evenimente nedorite.
- Organizează alimentația copiilor la cantină și a deplasării copiilor împreună cu dirigintele pe coridoare în funcție de program și flux al elevilor, pentru a evita busculadele, intimidarea copiilor mici de către cei mari și alte incidente cu potențial violent.
- Asigură curățenia și siguranța terenurilor aferente instituției .
- Nu implică elevii în supravegherea spațiilor, fiind conștientă că această practică poate pune în pericol atât siguranța lor, cât și a celorlalte persoane din instituție.
- Organizează ore de dirigenție, ședințe cu părinții referitoare la securitatea copiilor în timpul deplasării de acasă spre școală, sau de la școală spre acasă pentru a asigura protecția copiilor, precum și

¹⁵ Pct. 43 din Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare (HG 270 din 08.04.2014); pct. 1 din Procedura de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz (Ordinul ME nr. 77 din 22.02.2013)

cunoașterea percepției acestora despre locurile sigure și cu potențial riscant din cartier și împrejurimile instituției.

- Asigură transportarea copiilor spre și de la Instituția de învățământ, la activități în afara acesteia (excursie, festival, concurs) în condiții de siguranță, atât din punct de vedere tehnic, cât și emoțional, precum și semnarea Acordului informat din partea părinților privind modalitatea de deplasare a copilului, delegarea responsabilităților privind viața și securitatea copilului unui cadru didactic pe perioada deplasărilor, acordul privind înregistrarea video, foto, audio a copilului în cadrul diferitor activități (vezi Anexa nr.7, 8).

Dacă Instituția cunoaște despre o decizie judecătorească în vigoare, care împiedică pe cineva să aibă acces la un copil, o copie a acestei decizii este solicitată și păstrată de Instituție. Dacă persoana vizată nu respectă decizia de restricție, Coordonatorul solicită intervenția organelor de poliție.

5.2 Instrucțiuni cu privire la folosirea vestiarelor:

- Instituția oferă vestiare pentru băieți și fete;
- Este interzisă mișcarea elevilor dintr-un vestiar în altul(băieți/fete);
- Este limitat accesul profesorului la disciplina ed. fizică și a tuturor angajaților instituției în vestiare;
- Este interzisă fotografierea sau înregistrarea elevilor în vestiarele școlii de către toți participanții la procesul educativ(elevi, cadre didactice, personal auxiliar, părinți sau alte persoane străine).

5.3 Reguli pentru pauze, jocuri aer liber

În gimnaziul "G. Coșbuc" securitatea vieții și sănătății copilului la pauze este asigurată prin:

- Profesori de serviciu la fiecare etaj;
- Fluidizarea coborârii și urcării elevilor pe scări prin plasarea indicatoarelor;
- Acordarea ajutorului medical în caz de urgență de către asistenta medicală;
- Cadrele didactice au și rolul de a oferi elevilor un model de ordine, de organizare a locului de muncă în calitatea lor de educatori;
- Învățători supraveghetori în timpul activităților în aer liber.

5.4 Instrucțiuni cu privire la folosirea grupului sanitar

- Amplasarea grupului sanitar în incinta gimnaziului;
- Existența separată a grupurilor sanitare pentru fete și băieți;
- Dotarea cabinelor cu uși;
- Interzicerea fotografiatului / filmatului în WC;
- Copii din clasele primare nu merg singuri la WC , dar în grup de 2-3 elevi.

5.5 Reguli pentru spațiile de deservire a mesei:

- Elaborarea de către învățători/diriginți a regulilor de comportament în cantina școlară;
- Informarea copiilor și părinților despre regulile de comportament în cantină;
- Învățătorii/cadre didactice vor informa coordonatorul ANET despre orice caz suspect;
- Efectuarea serviciului în cantină de către profesori;
- Limitarea accesului persoanelor străine în cantina școlară – însoțite de către cineva din administrație;
- Instruirea de către învățători/diriginți despre diferențe sau non-discriminare;
- Instruirea lucrătorilor despre comunicarea cu copii, reacționare când observă ceva suspect.

5.6 Reguli de însoțire a copilului spre și de la gimnaziu:

- Părinții sau reprezentanții legali, poartă răspundere pentru însoțirea elevilor claselor primare la liceu și plecarea acestora de la școală, prin semnarea acordului ([Anexa 6](#));
- Părintele este obligat să anunțe Învățătorul/dirigintele cu privire la absentarea copilul;
- Învățătorul /dirigintele este obligat să anunțe directorul adjunct educație, dacă elevul absentează mai multe de 3 zile nemotivat;
- Se interzice implicarea elevilor din timpul orelor în îndeplinirea altor activități, precum și întoarcerea elevilor acasă din anumite motive (și-a uitat elevul un manual, echipamentul sportiv sau nu este îmbrăcat conform regulilor școlii, etc);
- În cazul îmbolnăvirii elevului sau accidentării acestuia în timpul aflării la școală, este solicitată implicarea asistentei medicale, de către învățător/diriginte/cadru didactic, care, la rândul ei, va determina gravitatea situației și va acționa corespunzător (va anunța serviciul urgent 112, va anunța Învățătorul/dirigintele clasei). Învățătorul /dirigintele clasei obligatoriu va anunța părinții referitor la situația creată și numai după acordul părinților va elibera elevul de la ore;
- Învățătorul/dirigintele/cadru didactic/personal auxiliar vor anunța coordonatorul ANET , dacă observă că o cauză accidentării elevului este un act violent comis asupra acestuia.

5.7 Instrucțiuni privind organizarea excursiilor, delegarea la evenimente, activități comunitare, voluntariat

Până la începerea activităților enumerate mai sus, Instituția:

- › Promovează cu elevii și, după caz cu părinții, personalul implicat, ore privind securitatea și sănătatea copilului, ajutând copiii să identifice potențialele riscuri și modalități de diminuare/depășire a acestora.
- › Solicită părinților semnarea acordului informat pentru participarea copilului la eveniment ([Vezi anexa nr.8](#)).
- › Desemnează prin ordin persoanele responsabile de securitatea și bunăstarea copiilor pe parcursul evenimentului.

Anexe

Anexa nr.1 Legislație și acte normative:

- Codul Educației (Cod NR.152 din 17.07.2014)
- Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți
- Legea Nr.30 din 07.03.2013 cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației
- Legea Nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal
- Hotărârea de Guvern Nr. 270 din 08.04.2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului
- Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020. Educația -2020 (Hotărârea Guvernului RM nr.944 din 14.11.2014)
- Procedura de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației nr. 77 din 22 februarie 2013
- Metodologia de aplicare a Procedurii de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ preuniversitar în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației nr. 858 din 23 august 2013
- Standarde de calitate pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general din perspectiva școlii prietenoase copilului (Ordinul MR nr. 970 din 11.10.2013)
- Ordinul comun al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Educației și Ministerul Sănătății NR.153/1043/1042/293 din 08.10.2014 "Cu privire la aprobarea Fișei de sesizare a cazului suspect de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului."
- Ordinul ME NR.1049 din 10.10.2014 "Cu privire la punerea în aplicare a Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului."
- Regulamentul privind comunicarea între instituțiile de învățământ și mass-media în cazurile care se referă la copii, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 60 din 07 februarie 2014.
- Codul de etică al cadrului didactic, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 861 din 07 septembrie 2015.
- Instrucțiunea privind evaluarea și dezvoltarea comportamentului elevului (proiect).

În conformitate cu Legea nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți și Legea nr. 45-XVI din 1 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, Instrucțiunile privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului (aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 270 din 08.04.2014):

Abuz față de copil - forme de rele tratamente produse de către părinți/reprezențanți legali/îngrijitori sau de orice altă persoană aflată în poziție de răspundere, putere ori în relație de încredere cu copilul, care produc vătămare actuală sau potențială asupra sănătății acestuia și îi pun în pericol viața, dezvoltarea, demnitatea și moralitatea.

Abuz fizic - vătămare intenționată a integrității corporale ori a sănătății copilului prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înțepare, tăiere, ardere, strangulare, mușcare, în orice formă și de orice intensitate, prin otrăvire, intoxicare, alte acțiuni cu efect similar; orice pedeapsă corporală și oricare alte forme de tortură, tratament sau pedeapsă crudă, inumană sau degradantă; agresiune fizică și hărțuire fizică întreprinse de către adulți sau alți copii.

Abuz psihologic - acționare psihică asupra copilului, unică sau repetată, atitudine neglijentă sau ostilă, alte comportamente ale adulților sau ale altor copii (ofense, luare în derâdere, înjurare, insultare, poreclire, șantaj, distrugere demonstrativă a obiectelor personale, amenințări verbale, izolare de prieteni, interzicerea frecventării instituției de învățământ, privarea accesului la informații), care provoacă copilului deformări ale autoaprecierii, pierderea încrederii în sine și care complică procesul de dezvoltare și socializare a copilului.

Abuz sexual - incitarea sau constrângerea unui copil de a se implica în orice fel de activitate sexuală ilegală sau psihologic dăunătoare. Abuzul sexual include:

- **incest** - orice relație sexuală între rude unite prin legături de sânge sau prin alianță;
- **viol** - raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a copilului sau profitând de imposibilitatea acestuia de a se apăra ori de a-și exprima voința;
- **hărțuire sexuală** - orice formă de comportament fizic, verbal sau nonverbal, de natură sexuală, care lezează demnitatea copilului ori creează o atmosferă neplăcută, ostilă, degradantă, umilitoare sau insultătoare;
- **prostituție infantilă** - folosirea copilului pentru activități sexuale, contra cost sau contra oricăror altor avantaje materiale;
- **pornografie infantilă** - producerea, distribuirea, difuzarea, importarea, exportarea, oferirea, vinderea, schimbarea, folosirea sau deținerea de imagini sau alte reprezentări ale unuia sau ale mai multor copii implicați în activități sexuale explicite, reale sau simulate, ori de imagini sau alte

reprezentări ale organelor sexuale ale unui copil, reprezentate de manieră lascivă sau obscenă, inclusiv în formă electronică;

- ***molestare*** - mângâierea zonelor intime, sărutarea copilului, obligarea copilului de a atinge părțile intime ale abuzatorului;

- ***căsătoria timpurie sau logodna copiilor care implică relații sexuale*** - căsătorie în care una sau ambele părți sunt căsătorite fără acceptul ei sau al lui sau împotriva voinței ei sau a lui, sau când acceptul nu este valid.

Trafic de copii - recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unui copil, precum și darea sau primirea unor plăți ori beneficii pentru obținerea consimțământului unei persoane aflate în poziție de răspundere, putere ori în relație de încredere cu copilul, în scopul:

- exploatării sexuale, comerciale și necomerciale, în prostituție sau în industria pornografică;
- exploatării prin muncă sau prin servicii forțate;
- practicării cerșetoriei sau în alte scopuri josnice;
- exploatării în sclavie sau în condiții similare sclaviei, inclusiv în cazul adopției ilegale;
- folosirii în conflicte armate;
- folosirii în activități criminale;
- prelevării organelor sau țesuturilor umane;
- abandonării în străinătate;
- vânzării sau cumpărării.

Neglijarea copilului – omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului, de a lua orice măsură subordonată acestei responsabilități, fapt care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului. Neglijarea se poate prezenta sub mai multe forme:

- ***neglijare alimentară*** - privarea de hrană, absența din meniul copilului a mai multor alimente esențiale pentru dezvoltare, mese neregulate, alimente nepotrivite sau administrate necorespunzător vârstei copilului;

- ***neglijare vestimentară*** - haine nepotrivite pentru anotimp, haine nepotrivite mărimei copilului, haine murdare, lipsa hainelor;

- ***neglijarea igienei*** - igienă corporală necorespunzătoare, mirosuri respingătoare, prezența paraziților;

- ***neglijare medicală*** - absența îngrijirilor necesare, omiterea vizitelor de control, neaplicarea tratamentelor prescrise de medic, nesolicitarea serviciului de urgență la necesitate;

- ***neglijarea educațională*** - neșcolarizarea copilului, interzicerea de a frecventa activitățile/instituțiile extrașcolare, neimplicarea în procesul de monitorizare a progreselor școlare;

- **neglijarea emoțională** - lipsa atenției, a semnelor de afecțiune și a cuvintelor de apreciere;
- **lăsarea copilului fără supraveghere** - acțiune prin care un copil este părăsit, lăsat fără îngrijire de către părinții săi sau de către persoanele care au obligații legale de întreținere față de copil;

Exploatarea prin muncă a copilului - munca ce prin natura sa sau prin condițiile în care se exercită este susceptibilă de a dăuna sănătății, securității sau moralității copilului.

Semnele abuzului, neglijării, exploatării copilului după tipul de abuz¹⁶		
Rareori un indicator este o dovadă concludentă că un copil a fost traumatizat. În cele mai multe cazuri, copiii prezintă un grup de indicatori comportamentali și fizici.		
Tipul de violență	Indicatori fizici	Indicatori psiho-comportamentali
Abuz fizic	Leziuni (echimoze, tăieturi, arsuri, urme de mușcături, fracturi, etc.) care nu sunt în concordanță cu explicația oferită (ex: echimoză extinsă pe o anumită zonă); Prezența mai multor leziuni într-o perioadă de timp ; Orice echimoză pe corpul copilului; Leziuni faciale la copiii preșcolari (ex. tăieturi, echimoze, răni, etc.); Leziuni incompatibile cu vârsta și dezvoltarea copilului	Nu-și poate aminti cum au apărut leziunile sau oferă o explicație inconsecventă; Frică de adulți sau nedorință de a merge acasă, absenteism școlar; Se poate ghemui sau eschiva dacă este atins în mod neașteptat; Poate afișa o privire lipsită de expresie sau rece; Extrem de agresiv sau de retras; Poartă mâneci lungi pe timp călduros pentru a ascunde leziunile; Extrem de ascultător/supus, trist, plânge frecvent
Abuz emoțional	Enurezisul și / sau diaree, care nu au origine medicală; Plângeri	Izolare sau agresivitate extremă, schimbări ale stărilor de spirit; Prea ascultător; prea bine-maniert, prea îngrijit și curat; Comportament demonstrativ (în scopul atragerii atenției); Afișează o inhibare extremă în timpul jocului; Relații proaste cu semenii; Depresii severe, tentative de suicid; Fuga de acasă; Își cere scuze în mod constant
Abuz sexual	Prurit neobișnuit sau excesiv în zona genitală sau anală; Lenjerie sau anale (ex: echimoze, umflături sau infecții). În timp ce indicatorii abuzului sexual de mai sus nu sunt concludenți, unul sau mai mulți ar putea fi un semn că copilul are nevoie de ajutor.	Jocuri sexuale nepotrivite vârstei, cu jucării, cu sine însuși, cu alții (ex.- replicarea actelor sexuale explicite); Desene sexuale explicite și / sau descrieri nepotrivite vârstei; Cunoștințe sexuale bizare, sofisticate sau neobișnuite; Promiscuitate; Prostituție; Comportamente seducătoare; Teama de domiciliu, teama excesivă față de bărbați sau femei; Depresii.

¹⁶ Document preluat din GHID DE APLICARE PRACTICĂ. Mecanismul intersectorial de cooperare pentru asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale abuzului, neglijării, exploatării, traficului, 2012, CNPAC & CIDDC

**POLITICA DE PROTECȚIE A COPILULUI în cadrul
GIMNAZIUL "GEORGE COȘBUC" RAIONUL CAHUL, SATUL ANDRUȘUL DE JOS**

Neglijare	Abandon; Necesități medicale /stomatologice nesupravegheate; Lipsa substanțială de supraveghere; Foame, haine necorespunzătoare, igienă precară; Condiții persistente: scabie, păduchi, erupții cutanate de la scutece sau alte tulburări ale pielii; Întârzieri în dezvoltare (limbaj, greutate).	Afișează în mod regulat oboseală sau apatie, adoarme la ore; Fură alimente sau cere mâncare de la colegii de clasă; Raportează că nici un îngrijitor nu este acasă; Absentism frecvent / întârzieri; Comportament autodistructiv (droguri, alcool, automutilare); Abandon școlar (adolescenți).
Semnele abuzului, neglijării, exploatării, traficului copilului pe vârste.		
Semne psiho-comportamentale ale abuzului fizic, emoțional și ale neglijării		
7-12 ani	13-18 ani	
Tendință de a ascunde cauza traumelor Nedorință de a se întoarce acasă după ore Izolare Lipsă de prieteni, Nereușită școlară, Agresivitate Hoție, Fuga de acasă, Autostigmatizare Culpabilizare	Vagabondaj, Comportament, delincvent Consum de alcool și droguri, Depresie Tendințe suicidale Autostigmatizare Culpabilizare	
Semne psiho-comportamentale ale abuzului sexual		
7-12 ani	13-18 ani	
Jocuri sexuale cu caracter obsedant Agresivitate sporită în raport cu semenii Frecventarea neregulată a școlii Neîncredere în alții Culpabilizare Depresie Anxietate	Semne ale depresiei clinice Anxietate Deregări ale somnului Promiscuitate Comportament antisocial Comportament delincvent Consum de alcool și droguri Autostigmatizare	

Anexa nr.3 Persoane de contact responsabile de protecția copilului

Persoane de contact în Instituția Gimnaziului "G. Coșbuc"

Coordonatorii VNET

Nume, prenume: Dimitriadi Rodica, director adjunct pentru educație. Tel. de contact: 078691731

Pralea Rodica, director adjunct pentru educație. Tel. de contact: 078571949

Persoane de contact la nivel de DGÎ

Direcția Generală Învățământ Cahul

Nume, prenume: Drucinski Ludmila

Tel. de contact: 0299 2 39 71

Persoane de contact la nivel local

Când instituția educațională are suspiciuni referitor la un **pericol iminent** pentru viața sau sănătatea copilului, apelează autoritatea tutelară locală la nr. 112

Pentru sesizări **URGENTE**:

Serviciul de asistență medicală de urgență:112

Inspectoratul de stat al muncii: secretariat@im.gov.md,0 22 49 94 00

Anexa nr. 4 Declarație de angajament

*Declarație semnată de către personalul (salariați sau voluntarii) ce activează în bază de contract/
mandat în cadrul gimnaziul "G. Coșbuc"*

Eu, subsemnatul/subsemnata,

prin prezentul document declar că:

nu am fost condamnat în trecut pentru comportament incompatibil cu responsabilitatea de a educa, îngriji sau supraveghea copii, și nu am fost supus unor măsuri administrative de investigație pentru acte criminale sau încălcare a conduitei, care să pună în primejdie integritatea fizică sau psihică a copiilor;

am primit și am luat act de documentul referitor la PPC și mă angajez să respect prevederile acesteia;

am fost informat despre faptul că, în cazul în care vor apărea suspiciuni cu privire la un comportament incompatibil cu promovarea drepturilor copilului și contrar politicii de Protecție a copilului, adoptată de instituție, aceasta își rezervă dreptul de a întreprinde măsuri de Protecție, inclusiv suspendarea provizorie din funcție;

am fost informat despre faptul că, dacă vor exista dovezi serioase contra mea și incidente contrare principiilor Protecției copiilor aflați în grija mea sau cu care intru în contact în cadrul atribuțiilor de serviciu, gimnaziul "G. Coșbuc" va întreprinde măsurile administrative și juridice corespunzătoare.

(data)

(locul)

Semnătura: _____

Anexă la Ordinul cu privire
la aprobarea Fișei de sesizare a cazului suspect
de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului
nr. _____ din _____

FIȘA DE SESIZARE

A CAZULUI SUSPECT DE VIOLENȚĂ, NEGLIJARE, EXPLOATARE ȘI TRAFIC AL COPILULUI NR. _____

NOTĂ! Rubricile din fișa de sesizare se completează în funcție de informația primară detinută de către expeditor. În cazul în care expeditorul nu deține date pentru completarea tuturor rubricilor din fișa de sesizare, acestea nu se completează.

1. EXPEDITOR Nume, Prenume _____ Instituția/autoritatea: _____ Funcția expeditorului: _____ Date de contact: _____	2. DATA ȘI ORA RECEPȚIONĂRII INFORMAȚIEI PRIVIND CAZUL SUSPECT Ziua ____ / luna ____ / anul ____ Ora ____ 3. DATA ȘI ORA EXPEDIERII FIȘEI DE SESIZARE Ziua ____ / luna ____ / anul ____ Ora ____ 4. DESTINATAR Autoritatea tutelară locală _____ _____ (Adresa, datele de contact)
---	--

5. INSTITUȚIILE/AUTORITĂȚILE CARE AU FOST INFORMATE SUPLIMENTAR		
☐ Inspectoratul de poliție ☐ Procuratura raionului ☐ Direcția asistență socială și protecție a familiei ☐ Serviciul de asistență medicală de urgență ☐ Inspectoratul de stat al muncii	ADRESA, DATELE DE CONTACT	

6. DATE DESPRE PERSOANA CARE A SESIZAT CAZUL	
Persoana a dorit să-și păstreze anonimatul: ☐ Da (trece la p.6.2) ☐ Nu (trece la p.6.1)	
6.1 Nume, Prenume _____ Adresa, telefon de contact: _____	6.2 Tipul relației cu copilul: ☐ Rudă; ☐ Persoană terță (adult); ☐ Persoană terță (copil);

7. DATE DESPRE SUSPECTA VICTIMĂ (se completează pentru un singur copil)		
Nume, Prenume _____	Sexul F ☐ M ☐	Vârsta ____ luni, ani
Adresa, telefon de contact: _____		
Locul aflării copilului la momentul expedierii sesizării: _____		

8. DATE DESPRE PĂRINȚI/ALTE PERSOANE ÎN GRIJA CĂRORA SE AFLĂ COPILUL		
☐ Mama ☐ Rudă (care nu este tutore/curator)	☐ Tata ☐ Persoană terță	☐ Tutore/curator ☐ Personalul serviciului social de plasament temporar
Nume, Prenume _____	Adresa, telefon de contact: _____	
Nume, Prenume _____	Adresa, telefon de contact: _____	

9. DATE DESPRE CAZUL SUSPECT			
Data, timpul producerii cazului: Ziua ____ / luna ____ / anul ____ Ora ____		Locul producerii cazului: _____	
9.1 SCURTĂ DESCRIERE A CAZULUI:			
9.2 INDICATORII FIZICI ȘI PSIHO-COMPORTAMENTALI CONSTATAȚI VIZUAL/SAU DECLARAȚI REFERITOR LA COPIL			
☐ Fracturi ☐ Arsuri ☐ Tăieturi ☐ Hematoame ☐ Vinătăi ☐ Mușcături ☐ Zgîrieturi ☐ Dureri de cap	☐ Leziuni ale organelor genitale/anusului ☐ Sarcină ☐ Boli sexual transmisibile ☐ Comportament sexualizat	☐ Consum de alcool/droguri ☐ TBC ☐ Expunerea premediată la infectarea cu TBC ☐ Abandon școlar ☐ Lipsa/insuficiența alimentației ☐ Copii lăsați fără supraveghere ☐ Vagabondaj ☐ Cerșit ☐ Exploatare prin muncă ☐ Subdezvoltare fizică ☐ Scabie ☐ Pediculoza ☐ Vestimentație necorespunzătoare anotimpului ☐ Vestimentație murdară ☐ Lipsa igienei corporale ☐ Condiții de locuit insalubre	☐ Tendințe suicidale ☐ Depresie ☐ Fuga de acasă ☐ Scăderea reușitei școlare ☐ Frica de adulți ☐ Agresivitate ☐ Nervozitate ☐ Alți indicatori
9.3 TIPUL CAZULUI SUSPECT			
Violență ☐ Fizică ☐ Economică ☐ Sexuală ☐ Psihologică ☐ Spirituală	Neglijare ☐ Alimentară ☐ Educațională ☐ Vestimentară ☐ Emoțională ☐ A igienei ☐ În supraveghere ☐ Medicală	Exploatare ☐ Exploatare prin muncă ☐ Practicarea cerșitului ☐ Practicarea prostituției	Trafic ☐ Exploatare prin muncă ☐ Exploatarea sexuală ☐ Trafic de organe
10. DATE DESPRE SUSPECTUL ABUZATOR/ABUZATORI			
Nume, Prenume		Relația cu suspecta victimă: ☐ Părinte ☐ Rudă ☐ Persoană terță adultă din comunitate	
Adresa, telefon de contact:		Personal al: ☐ Instituției de învățământ ☐ Serviciului social ☐ Instituției medicale	
Nume, Prenume		Relația cu suspecta victimă: ☐ Părinte ☐ Rudă ☐ Persoană terță adultă din comunitate	
Adresa, telefon de contact:		Personal al: ☐ Instituției de învățământ ☐ Serviciului social ☐ Instituției medicale	
10.1 ACCES LA COPIL ȘI NIVELUL DE RISC PENTRU VIAȚA ȘI SĂNĂTATEA COPILULUI			
☐ Are acces și există risc ☐ Nu are acces		☐ Are acces și există risc ☐ Nu are acces	
Semnătura expeditorului _____ _____	Numele specialistului care a recepționat fișa de sesizare _____ Nr. și data înregistrării în registrul de evidență a copiilor în situație de risc Ziua ____ / luna ____ / anul ____ Numărul ____ Semnătura _____		

ACORD INFORMAT DIN PARTEA PĂRINȚILOR

În cadrul serviciilor prestate de către instituție sunt oferite diferite activități care implică elevul. În activitatea instituției ne ghidăm după principiul conform căruia în orice situație interesele copilului sunt prioritare. Considerăm protecția drepturilor copilului ca fiind indispensabilă în deciziile instituției, de aceea avem nevoie de acordul Dvs. și de o serie de informații utile pentru a asigura protecția și bunăstarea copilului în toate acțiunile Instituției. Informațiile vor fi confidențiale și vor fi împărtășite doar adulților implicați care au nevoie de ele pentru a asigura protecția corespunzătoare a copilului Dvs.

Acordul privind activitățile planificate (vă rugăm să bifați căsuța corespunzătoare)

Sunt/suntem de acord ca fiul/fiica să se deplaseze singur de acasă –la școala, școală – acasă. Îmi asum/asumăm responsabilitatea că am elaborat și învățat împreună cu copilul meu/nostru traseul sigur de deplasare.

Sunt/suntem de acord să conduc/conducem copilul meu/nostru pînă la ușa de intrare și să-l întâlnesc/întâlnim tot la intrare la sfârșitul activităților în scopul limitării accesului persoanelor străine.

Deleg/delegăm învățătorului, specialiștilor instituției responsabilitatea pentru copilul meu/nostru în timpul activităților școlare, extrașcolare și autorizez/autorizăm să ia decizii în cazul în care se impune un tratament medical de urgență pentru copilul meu/nostru.

Declar/declarăm că am/avem autoritate deplină să semnez/semnăm acordul la acest document.

Acordul privind mass-media (vă rugăm să bifați căsuța corespunzătoare)

Sunt/suntem de acord cu participarea copilului meu/nostru în activități mass-media care pot include fotografierea, înregistrări video și audio sau alte forme de înregistrare, conținut care poate fi prezentat și în formă tipărită (de exemplu, în ziare) sau postate online.

NU SUNT/NU SUNTEM DE ACORD cu participarea copilului meu/nostru în activități mass-media

Istoricul medical

Informațiile din acest formular sunt confidențiale. La ele vor avea acces doar cadrul medical și persoanele nemijlocit responsabile.

Numele, prenumele copilului _____

Data nașterii _____

Alergii cunoscute (la alimente, condiții, înțepături de insecte, medicamente)

Se află în prezent sub tratament medicamentos (subliniați) Da Nu

Dacă da, indicați tipul/doza

Afecțiuni existente (de ex. astm, epilepsie, handicap, hipo/hipertensiune, diabet, predispoziție pentru migrene/leșin, amețală, depresie/anxietate).

Intervenții chirurgicale și spitalizări anterioare

Vă rugăm să indicați tot ce considerați necesar să știm pentru a asigura securitatea și protecția copilului Dvs. și după caz, pentru a oferi îngrijire corespunzătoare în scopul implicării depline a copilului pe durata activităților.

Prin prezentul document confirm că:

- Am fost informat despre PPC în cadrul instituției;
- Ne angajăm să respectăm drepturile copilului și să promovăm în educația copilului și să promovăm și în relațiile cu alți copii din cadrul Instituției principiile prevăzute de PPC;
- Ne angajăm să participăm la activitățile de informare /instruire privind dezvoltarea abilităților parentale;
- Cunoaștem coordonatorul pentru Protecția copilului din Instituție și datele lui de contact

Confirm că am citit și înțeles Formularul de Acord informat din partea părinților și sunt de acord să mă conformez prevederilor enunțate în acesta.

Numele copilului _____

Data _____

Numele și semnătura (numele părintelui/reprezentantului legal) _____

Anexa nr.7 Acordul informat al părinților pentru utilizarea imaginii copilului

Cuvintele și părerile copiilor și tinerilor sunt importante pentru noi. Le folosim pentru a înțelege mai bine ce probleme îi preocupă și pentru a le face cunoscute celorlalți. În aceste scopuri, discutăm cu copiii și uneori îi filmăm sau îi fotografiem pentru a documenta mai bine situația.

În materialele noastre, copiii și tinerii apar într-o lumină pozitivă, fără a vorbi despre teme care îi fac să se simtă incomodați, rușinați, să retrăiască amintiri neplăcute. În cazul subiectelor sensibile și a situațiilor cu conotație negativă, care pot afecta sănătatea și bunăstarea copiilor (violență, accidente, infracțiuni, consumul de substanțe etc.), copiilor le este protejată identitatea (nu se dau detalii personale, cum este numele sau localitatea, se acoperă fața, se schimbă vocea).

În cadrul unor evenimente, organizăm întâlniri ale copiilor cu mass-media. Înainte de contactul cu copiii, informăm jurnaliștii despre regulile de comunicare cu copiii, politica de Protecție a copilului și necesitatea protejării identității copiilor în cazul subiectelor sensibile și a situațiilor cu conotație negativă. De asemenea, pregătim copiii pentru întâlnirea cu jurnaliștii, le explicăm că este dreptul lor să discute cu presa, dar că nu sunt obligați să o facă, de aceea pot refuza să dea interviu în orice moment sau pot să nu răspundă la anumite întrebări.

Reprezentanții gimnaziul "G. Coșbuc" sunt de față în timpul comunicării jurnaliștilor cu copiii (interviuri, filmări, sesiuni foto) și pot întrerupe interviul dacă este cazul.

Subsemnații,

mama _____,

(nume, prenume)

Tatăl _____,

(nume, prenume)

tutorele/ îngrijitorul (după caz)

(nume, prenume)

copilului _____,

(nume, prenume)

suntem de acord ca citate ale copilului nostru și imagini foto/ video cu el să fie folosite în diferite materiale ale gimnaziul "G. Coșbuc": broșuri, postere, rapoarte, filmulețe, articole pentru ziare sau pagini web, reviste etc. (scrieți clar „da” sau „nu”).

Sunt informat/-ă că este posibil ca, în timpul activităților desfășurate de **Instituție**, copilul meu să comunice cu jurnaliștii pe teme legate de drepturile sale. Îmi dau acordul pentru ca în timpul acestor întâlniri copilul meu să fie fotografiat (scrieți clar „da” sau „nu”) _____, filmat (scrieți clar „da” sau „nu”) _____, interviuat (scrieți clar „da” sau „nu”) _____, iar materialele ce conțin foto/ video și interviuri cu copilul să fie difuzate la TV, radio, publicate în ziare sau postate pe internet.

Date de contact

În caz de necesitate, ne puteți contacta la numerele de telefon: Mobil: _____

Domiciliu (scrieți codul): _____

Dacă încercarea de a mă contacta eșuează, puteți să contactați următoarea persoană:

Nume, prenume: _____ Telefon de contact: _____

Semnături:

Data: _____

Mama _____

Localitatea: _____

Tata _____

Tutorele (după caz) _____

Anexa nr.8 Acordul informat al părinților privind activitățile planificate

(cercuri, ansambluri, secții, , seminare, întruniri, ateliere de lucru organizate de către partenerii educaționali, excursii, vizite de studiu, delegare pentru participare la festivaluri, concursuri, expoziții, excursii și călătorii în țară cât și în afara frontierelor republicii)

În cadrul serviciilor prestate de către instituție sunt oferite diferite activități care implică copilul. În activitatea ne ghidăm după principiul conform căruia în orice situație interesele copilului sunt prioritare. Considerăm protecția drepturilor copilului ca fiind indispensabilă în deciziile noastre, de aceea avem nevoie de acordul informat din partea Dvs.

Eu/Noi, subsemnatul, subsemnații

Sunt/suntem de acord cu participarea/deplasarea copilului meu/nostru

Numele prenumele copilului

și cu participarea acestuia la activitatea

_____ desfășurată în perioada _____,

locul_. Sunt/suntem informați despre obiectivele, conținutul și metodele de lucru, condițiile de organizare ale activității la care participă copilul meu/nostru.

Deleg/ delegăm D-ei _____

numele prenumele cadrului didactic

responsabilitatea pentru copilul meu/nostru în timpul acestor activități .

Confirm că am citit și înțeles Acordul informat al părinților.

Date de contact.

În caz de necesitate, ne puteți contacta la numerele de telefon:

Mobil _____

Domiciliul (scrieți codul) _____

Dacă încercarea de a mă contacta eșuiază, puteți să contactați următoarea persoană:

Nume, prenume _____

Telefon de contact: _____

Am primit un exemplar al prezentului document.

Data _____

Numele și semnătura (*numele părintelui/reprezentantului legal*)

Anexa nr.9 Acordul informat al persoanelor care asistă la lecții, activități în Instituția de învățământ

Declarație semnată de către persoanele care asistă la activitățile organizate în gimnaziul "G. Coșbuc"

Subsemnatul/a, _____

prin prezentul document declar că:

- am fost informat referitor la PPC în cadrul Instituției;
- am primit o copie a Codului de Etică în relațiile cu copiii;
- mă angajez să respect drepturile copilului și prevederile Politicii de Protecție a Copilului în cadrul Instituției;
- mă angajez să raportez orice suspiciune ce ține de protecția copilului Coordonatorului pentru protecția copilului din cadrul Instituției.

_____, _____ (data) (locul)

Semnătura: _____

Anexa nr.10 Acordul informat al părintelui pentru înțelegerea și respectarea PPC

Declarație semnată de către părinți/ alt reprezentant legal la momentul înregistrării copilului în cadrul gimnaziul "G. Coșbuc"

Noi, subsemnații, mama _____,
(nume, prenume)

tatăl _____,
(nume, prenume)

alt reprezentant legal (după caz) _____,
(nume, prenume)

copilului _____,
(nume, prenume)

prin prezentul document confirmăm că:

- am fost informați referitor la PPC în cadrul Instituției;
 - ne angajăm să respectăm drepturile copilului și să promovăm în educația copilului și în relațiile cu alți copii din cadrul Instituției principiile prevăzute de PPC;
 - ne angajăm să participăm la activități de informare/ instruire privind dezvoltarea abilităților parentale;
- cunoaștem Coordonatorul pentru protecția copilului din cadrul Instituției și datele lui de contact.

Semnături:

Mama _____

Tata _

alt reprezentant legal (după caz) _____

Data: _____

Anexa nr.11 Fișa de identificare a violenței psihologice - bullying în mediul școlar

Se iau în considerare și răspunsurile martorilor sau propriile observații. De multe ori, copilul victimă neagă bullyingul de teama repercusiunilor sau că va fi în continuare respins.

Nr. crt.	Acțiunea de bullying	Niciodată	Rar (1-2 ori pe lună)	1-2 ori pe săptămână	De mai multe ori pe săptămână	Acțiune făcută de alt elev	Acțiune făcută de profesor
Bullying relațional							
1.	Îmi pun porecle.						
2.	Pleacă atunci când ajung lângă grupul lor.						
3.	Mă înjură.						
4.	Mă tachinează.						
5.	Îmi spun că sunt prost.						
6.	Mă jignesc și îmi spun cuvinte urâte.						
7.	Mă umilesc și râd de mine.						
8.	Mă învinovățesc pentru lucruri pe care nu le-am făcut.						
9.	Vorbesc urât despre mine.						
10.	Râd de familia mea.						
11.	Mă tachinează și râd de mine când răspund în clasă.						
12.	Fac glume pe seama mea.						
13.	Fac glume pe seama notelor mele.						
Bullying fizic							
14.	Mă împing sau trag de mine.						
15.	Îmi distrug lucrurile.						
16.	Calcă pe mine intenționat.						
17.	Dau cu pumnul sau mă pălmuiesc.						
18.	Mă îmbrâncesc în mod intenționat.						
19.	Mă lovesc.						
20.	Aruncă în mine cu obiecte.						
21.	Nu mă lasă să trec.						
22.	Îmi iau, ascund sau aruncă pe jos lucrurile.						
23.	Fac lupte cu mine ca să îmi arate că sunt mai puternici.						
24.	Fură de la mine (bani, mâncare).						
25.	Trag scaunul de sub mine.						
26.	Mă amenință că mă bat sau îmi fac rău dacă nu fac ce vor ei.						

Cyberbullying							
	Postează comentarii negative și răutăcioase la pozele, postările sau statusurile mele pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online.						
	Răspândesc zvonuri despre mine prin mesaje.						
	Îmi trimit poze cu un conținut sexual pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online.						
	Mă sună în mod repetat.						
	Postează sau trimit poze stânjenitoare sau comentarii despre mine pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online.						
	Postează mesajele mele private.						
	Mă amenință sau mă hărțuiesc la telefon și pe rețelele de socializare.						
	Trimit mesaje răutăcioase pe e-mail, telefon sau rețelele de socializare.						
	Fac grupuri separate unde vorbesc despre mine.						
	Fac poze cu mesajele mele și le trimit altora sau le postează cu scopul de a mă răni.						
	Scriu și spun altora despre lucrurile stânjenitoare pe care le-am făcut sau care mi s-au întâmplat.						
	Postează filmulețe stânjenitoare cu mine pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online.						
	Fac poze la mesajele mele private și le postează pe internet.						
	Îmi trimit mesaje anonime răutăcioase și cu amenințări pe telefon, internet sau alte mijloace de comunicare.						
	Îmi spun sau cer lucruri sexuale în grupurile de chat.						
Bullying bazat pe diferențe de rasă, cultură, religie, sexualitate							
	Râd sau mă tachinează cu privire la credințele sau practicile mele						

**POLITICA DE PROTECȚIE A COPILULUI în cadrul
GIMNAZIUL "GEORGE COȘBUC" RAIONUL CAHUL, SATUL ANDRUȘUL DE JOS**

	religioase.						
	Râd de înfățișarea mea.						
	Râd de stilul meu de viață (ce mănânc etc.).						
	Fac comentarii rasiste despre mine.						
	Mă batjocoresc pe internet, pentru că sunt diferit.						
	Râd de locuința, de cartierul, de orașul meu.						
	Mă tachinează din cauza accentului meu.						
	Râd de tradițiile familiei mele.						
	Mă exclud din cauza culorii pielii mele.						
	Fac comentarii răutăcioase despre hainele mele.						
	Râd de trăsăturile corpului meu (ochi, gură, nas, picioare etc.).						
	Spun lucruri răutăcioase despre etnia mea.						
Gradul de afectare							
		Deloc	Puțin	Mult	Foarte mult		
	Cât de afectat te simți?						

Anexa nr.12 Ce este bullyingul și cirbebullyingul?

Bullying-ul este definit ca fiind **un comportament ostil/de excludere și de luare în derâdere a cuiva, de umilire**. Cuvântul „bullying” nu are o traducere exactă în limba română, însă poate fi asociat cu termenii de intimidare, terorizare, brutalizare. Bullying-ul nu presupune existența unui conflict bazat pe o problemă reală, ci pe dorința unor persoane de a-și câștiga puterea și autoritatea, punându-i pe alții într-o lumină proastă. Fenomenul bullying poate fi prezent în orice tip de comunitate, în grupuri sociale, unde persoanele interacționează unele cu altele: la școală, la locul de muncă, în familie, în cartiere, în biserică, în mass-media, chiar între țări etc.

Bullying-ul este o acțiune care produce injurii celorlalți efectuată în mod repetat, care se poate manifesta fizic, prin agresivitate fizică sau psihologic, prin producerea unor daune emoționale. Instrumentele acestui fenomen sunt cuvintele, acțiunile sau excluderea socială. Fenomenul de bullying poate fi inițiat de o persoană sau de un grup de persoane (mobbing), implicând un raport de putere inegal, deoarece victima, în cazul acestui fenomen nu dispune de resurse (fizice, psihologice, sociale) pentru a se apăra. Victima pozează într-o ipostază de regulă vulnerabilă, care prezintă anumite slăbiciuni pe care bully-ul le poate exploata. Victima manifestă imposibilitate de apărare și sentimente de neputință. Spectatorii (bystanders) sunt și ei persoane implicate în fenomenul de bullying, chiar dacă nu în mod direct, însă asistă la acțiune. Bullying-ul este considerat o formă de violență fizică și psihologică, o conduită intenționată care vizează producerea unor prejudicii (rănire, distrugere, daune) unor persoane (inclusiv propriei persoane), cu diferite cauze care determină noi forme de violență.

Bullying-ul școlar

De cele mai multe ori, băieții apelează la acte de violență, în timp ce fetele recurg la bârfă și excludere.

Cercetările de specialitate consideră câțiva factori școlari care au un rol în dezvoltarea și favorizarea comportamentului de bullying. Interacțiunile de tip agresiv este un „duet” între individ și mediul social înconjurător, unde cel din urmă determină intensitatea agresivității. Este subliniată încă o dată importanța contextului social în evoluția și escaladarea interacțiunii de tip bullying. Copilul, cu rol social de elev în școală, este parte integrată a acestui sistem social în care funcționează, cu alte cuvinte, contextul social – școala ca sistem – prezintă o importanță deosebită în formarea și evoluția comportamentului de bullying.

Există diferențe de gen în cadrul victimizării din școli, clar subliniate de majoritatea cercetărilor în domeniu. În acest sens, este remarcată predispoziția băieților la adoptarea unui comportament de victimizare/bullying și a unei posturi de agresor, spre deosebire de fete. Evidențele științifice arată că fetele se implică mai mult în acțiuni de bullying indirect adoptând comportamente de răspândire de zvonuri răutăcioase, excludere socială, respingere. Există evidențe științifice care să susțină că băieții apelează mai

mult la victimizare fizică decât fetele, în schimb, nu există diferențe semnificative de gen în cazul agresivității indirecte, victimizarea relațională. Cercetătorii raportează posibile explicații la conținutul itemilor care vizau mai multe forme de agresivitate indirectă care nu au fost demarcate conceptual suficient și pe seama percepției respondenților – este posibil ca fetele să nu declare rata reală a acestui comportament, deoarece au o percepție diferită vis-à-vis de formele agresivității indirecte, mai subtile și mai puțin observabile față de cea directă.

Comportamentul de bullying se face simțit mai ales atunci când există diferențe de ordin economic, rasial, cultural, de vârstă etc., iar copiii îl învață de la adulți, copiii mai mari, televizor. În procesul de creștere, aproape fiecare copil experimentează „necăjirea” (teasing) de către cei mai mari și adulți. Poate pentru aceștia este o simplă joacă, dar, pentru copil, este un model de comunicare de la cel puternic către cel slab; copilul este în plin proces de achiziții, încă nu are capacitatea de a discerne între bine și rău, încă nu poate prevedea pe termen lung consecințele faptelor sale sau ale altora, așa că interiorizează comportamentul, modelul de la cei apropiați lui și care îi asigură supraviețuirea sau din alte surse atunci când părinții săi îl acceptă prin neimplicare. Copilul învață și el să „necăjească” și, făcând acest lucru în mod repetat, comportamentul devine „bullying” și se manifestă:

verbal: amenințări, etichetări, batjocură;

psihologic: izolarea victimei, răspândirea de zvonuri;

fizic: lovire, împingere.

Victimele bullying-ului sunt adesea timide, cu stimă de sine scăzută, abilități sociale slabe, în general mai puțin puternice din punct de vedere fizic decât colegii lor; agresorii îi aleg după aceste criterii tocmai pentru a se pune ei în siguranță deoarece, de obicei, aceștia nu se răzbună.

Cyberbullying

Așa cum o indică și termenul, cyberbullying-ul este o formă de bullying care se manifestă prin mijlocirea tehnologiei digitale. La rândul său, bullying-ul, încadrat între comportamentele agresive, are caracteristici proprii care îl definesc și diferențiază de alte tipuri de agresivitate. Astfel bullying-ul este

1. comportamentul agresiv;
2. repetat în timp;
3. făcut de un individ sau un grup de oameni împotriva unui individ sau grup;
4. cu intenția de a răni;
5. în condițiile unui dezechilibru de forțe între victimă(e) și agresor(i).

Aceleași caracteristici se regăsesc și în cyberbullying, ceea ce îi face pe unii autori să considere că ceea ce le diferențiază pe cele două, anume mediul de manifestare (față în față sau prin tehnologie digitală), nu este de natură să schimbe în mod fundamental caracteristicile fenomenului.

Anexa nr.13 Procedura de intervenție în caz de bullying

INTERVENȚIA CADRELOR DIDACTICE ÎN SITUAȚIILE
 DE BULLYING DIN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

